

Για πρώτη, ίσως, φορά στην μεταπολεμική περίοδο η Ελλάδα αναμετρείται με τόσες πολλές ιστορικές προκλήσεις και ευκαιρίες. Για να ανταποκριθεί σε αυτές, η χώρα μας πρέπει να επιτύχει ταυτόχρονα και αξιόπιστα τέσσερις στρατηγικούς στόχους:

1. Να συμμετάσχει ισότιμα και δυναμικά στην εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια κατεύθυνση οικονομικής, πολιτικής και αμυντικής ολοκλήρωσης που θα επιτρέψει στην Ευρώπη να διαδραματίσει τον δικό της ξεχωριστό και ενιαίο ρόλο στην διεθνή σκηνή.
2. Να πρωταγωνιστήσει στο νέο γεωπολιτικό περιβάλλον που διαμορφώνεται στα Βαλκάνια και την Μεσόγειο με πρωτοβουλίες που θέτουν τα θεμέλια μιας νέας εποχής ειρήνης, ασφάλειας, συνεργασίας και ευημερίας για όλους τους λαούς της περιοχής.
3. Να επιταχύνει τον εκσυγχρονισμό και την ταχύρυθμη ανάπτυξη της οικονομίας, με την προσέλκυση νέων επενδύσεων, την βελτίωση των υποδομών, την τεχνολογική προσαρμογή των επιχειρήσεων και την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε η χώρα μας να μπορέσει να εισέλθει σε μια νέα εποχή απασχόλησης, ευημερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης.
4. Να οικοδομήσει ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος, το οποίο θα φροντίζει συστηματικά για τα αδύναμα κοινωνικά στρώματα με οικονομική στήριξη, εκπαίδευση και αρωγή. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να καταπολεμήσουμε την περιθωριοποίηση, να αποφύγουμε την αδυσώπητη απειλή της κοινωνίας των 2/3, και να αξιοποιήσουμε όλο το δυναμικό της κοινωνίας μας, δίνοντας την ευκαιρία να συμμετάσχει στην απασχόληση, την παιδεία, την περίθαλψη και σε όλα τα βασικά κοινωνικά αγαθά ενός σύγχρονου κράτους.

Καθένας από αυτούς τους στόχους έχει ξεχωριστή σημασία για το μέλλον της χώρας μας. Καθένας ξεδιπλώνει μια μεγάλη ιστορική ευκαιρία για την Ελλάδα. Πρέπει να επιτύχουμε συγχρόνως όλους τους στόχους σ' ένα ορατό ορίζοντα μέχρι το 2000. Διαφορετικά όχι μόνο οι ιστορικές ευκαιρίες δεν θα αξιοποιηθούν, αλλά η απώλεια τους θα μας οδηγήσει σε μια διαδικασία περιθωριοποίησης στην διεθνή σκηνή, οικονομικής στασιμότητας και κοινωνικών εντάσεων στο εσωτερικό μέτωπο. Οι συνέπειες της υστέρησης θα είναι πολλές:

- α. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η μια χώρα μετά την άλλη θέτει ως ύψιστη προτεραιότητα την επιτάχυνση της θεσμικής και οικονομικής προσαρμογής, ώστε να συμμετάσχει το ταχύτερο δυνατόν στο ενιαίο νόμισμα, την κοινή πολιτική ασφάλειας και την νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα που δημιουργείται. Εάν μια χώρα δεν μπορέσει να προσαρμοστεί και να συμμετάσχει έγκαιρα στην ευρωπαϊκή ενοποίηση, δεν θα καθυστερήσει απλώς στην αξιοποίηση των ωφελημάτων, αλλά θα κινδυνεύσει να αποκοπεί από τις εξελίξεις και τα κέντρα αποφάσεων. Βαθμιαία θα μεταπέσει στην κατηγορία των νεοεισερχόμενων κρατών-μελών με αβέβαιες πλέον τις όποιες προοπτικές εξέλιξης και με κίνδυνο απώλειας όσων κατακτήθηκαν επίπονα από την ένταξη μέχρι σήμερα.

Ανεξάρτητα από την τελική μορφή που θα λάβουν τα κριτήρια και οι όροι συμμετοχής ενός κράτους στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση το 1998, η χώρα μας πρέπει εγκαίρως να ολοκληρώσει την προετοιμασία της ώστε να συμμετάσχει ισότιμα αν όχι με τον πρώτο τουλάχιστον με τον δεύτερο κύκλο χωρών που θα ακολουθήσει λίγα χρόνια αργότερα. Όσο μεγαλύτερη αποφασιστικότητα δείξουμε στην εκπλήρωση αυτού του στόχου, τόσο περισσότερη επιρροή θα μπορούμε να ασκήσουμε και την τελική διαπραγμάτευση της Διακυβερνητικής Διάσκεψης.

β. Η Διακυβερνητική Διάσκεψη για την αναμόρφωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπυκνώνει καίρια στρατηγικά ζητήματα για το μέλλον της Ελλάδας στην Ευρώπη:

- Ποια θα είναι η θεσμική θέση της Ελλάδας στο νέο ευρωπαϊκό οικοδόμημα, και πώς θα διασφαλισθεί η ισότιμη συμμετοχή της σε πρωτοβουλίες ευρωπαϊκής εμβέλειας;
- Πώς θα ανταποκριθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση στο φλέγον κοινωνικό ζήτημα της ανεργίας και της απασχόλησης;
- Πώς θα διευρυνθεί η Δημοκρατία και θα κατοχυρωθούν δικαιώματα και πολιτικές για τον πολίτη και την ποιότητα ζωής του;
- Πώς θα ενισχύσουμε την Κοινή Εξωτερική Πολιτική της Ενωσης και πώς θα οικοδομήσουμε την κοινή πολιτική ασφάλειας;

Τα ζητήματα αυτά καλούμαστε να τα απαντήσουμε, να τα διαπραγματευθούμε, να τα διεκδικήσουμε. Στην διαπραγμάτευση αυτή θα κριθούν καθοριστικά ζητήματα για την εξέλιξή μας ως κράτος και ως κοινωνία τον 21^ο αιώνα. Πρέπει να βρεθούμε έτοιμοι και αποφασισμένοι να εξασφαλίσουμε τα εθνικά μας συμφέροντα και, σε συνεργασία με άλλες ευρωπαϊκές δυνάμεις, να προωθήσουμε το δικό μας όραμα για την κοινωνία που θέλουμε.

γ. Στην ευρύτερη περιοχή που μας περιβάλλει είναι πλέον επιτακτική ανάγκη η ανάληψη δραστηρίων πρωτοβουλιών για την παγίωση της ειρήνης, την προώθηση της ισότιμης συνεργασίας και την επαλήθευση των προσδοκιών για περισσότερη ελευθερία και ευημερία των λαών. Η χώρα μας πρέπει όχι στο απώτερο, αλλά στο εγγύς μέλλον να γίνει κέντρο αναφοράς και πρωτοβουλιών αυτής της διαδικασίας.

Εάν δεν επιτύχει σε αυτό τον στόχο, δεν θα χάσει μόνο την ευκαιρία να επανενώσει το παρόν με το παρελθόν της δημιουργικής και ειρηνικής παρουσίας του ελληνισμού στα Βαλκάνια, την Ανατολική Ευρώπη και την ΝΑ Μεσόγειο. Δεν θα χάσει μόνο τις ευκαιρίες για νέες οικονομικές δραστηριότητες, συνεργασίες και επενδύσεις. Αλλά θα υποστεί και τις συνέπειες από την απώλεια των ιστορικών αυτών ευκαιριών για όλη την περιοχή. Γιατί αν η Ελλάδα είναι απούσα από την διαδικασία ειρήνευσης, ανάπτυξης και πρωτοβουλιών, τότε θα υπάρξουν άλλες επιρροές, θα αναπτυχθούν άλλες δυναμικές, που ίσως είναι αντίθετες στα εθνικά μας συμφέροντα και υπονομεύουν και τις αξίες πάνω στις οποίες στηρίζεται και οικοδομείται ο πολιτισμός της σύγχρονης διεθνούς κοινωνίας.

Τον κίνδυνο αυτό τον βιώνουμε άλλωστε καθημερινά από την συστηματική έξαρση της τουρκικής επιθετικότητας. Η κρισιμότητα των Ελληνοτουρκικών σχέσεων και το Κυπριακό ζήτημα εξακολουθούν ν' αποτελούν τροχοπέδη στις προσπάθειες της Ελλάδας για ανάπτυξη, στις προσπάθειες όλου του Ελληνισμού για δικαιοσύνη στην κατεχόμενη Κύπρο. Η τουρκική επιθετικότητα αποτελεί όμως τροχοπέδη και για την ανάπτυξη όλης της περιοχής, ενσπείροντας την αβεβαιότητα και υπονομεύοντας την ασφάλεια και πορεία ειρήνευσης και ευημερίας όλων των λαών.

Εισερχόμαστε σε μια νέα φάση των Ελληνοτουρκικών σχέσεων, όπου η αποφασιστικότητα μαζί με την σύνεση, η αμυντική εγρήγορση μαζί με την διπλωματική πρωτοβουλία και η συντονισμένη ανάπτυξη πολιτικών σε όλα τα επίπεδα συγκροτούν την αποτρεπτική ικανότητα της Ελλάδας κατά της Τουρκίας. Η επιτυχία αυτής της πολιτικής θα καθοριστεί όμως σε μεγάλο βαθμό και από την συνολική ικανότητα της χώρας να επιλύσει έγκαιρα τα

εσωτερικά της προβλήματα και να διαδραματίσει ένα νέο ισχυρό ρόλο στην ευρωπαϊκή και διεθνή σκηνή.

- δ. Το ίδιο επιτακτική είναι η ανάγκη εκσυγχρονισμού της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Εάν υστερήσουμε, δεν θα αποκοπούμε μόνο από την ευρωπαϊκή ενοποίηση, αλλά θα βρεθούμε χωρίς αξιοπιστία και ανέτοιμοι για τον ιστορικό μας ρόλο στα Βαλκάνια και την Μεσόγειο. Θα έχουμε χάσει την εμπιστοσύνη στις ικανότητές μας να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα και να κινητοποιούμε τις δυνάμεις του έθνους για να εξασφαλίσουμε ένα καλύτερο μέλλον σε μας και τα παιδιά μας. Εδώ θα κριθεί το στοίχημα της νέας εθνικής μας αυτοπεποίθησης, εδώ θα φανεί και το περιεχόμενο της εθνικής μας περηφάνιας και δημιουργικότητας.

* * *

Είναι αναμφισβήτητη πλέον αλήθεια ότι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επέτυχε τα τελευταία τρία χρόνια σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση των στόχων που ανέφερα.

Πρώτα από όλα στην σταθεροποίηση και ανάπτυξη της οικονομίας. Η σταθεροποίηση της οικονομίας με την δραστική μείωση των ελλειμμάτων, την συναλλαγματική σταθερότητα και την πτώση του πληθωρισμού στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας εικοσαετίας αποτελεί ένα μεγάλο επίτευγμα της κυβέρνησής μας. Επίτευγμα που γίνεται ακόμα σημαντικότερο, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι έγινε ταυτόχρονα με την ανάπτυξη της οικονομίας, την άνοδο των πραγματικών αμοιβών, των εργαζομένων, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την σημαντική αύξηση της απασχόλησης. Την οικοδόμηση ενός σύγχρονου κράτους πρόνοιας. Την εκτέλεση μεγάλων έργων και υποδομών. Την αποκέντρωση, την

δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Έχουμε ήδη εκπληρώσει μεγάλο μέρος από την προσαρμογή που απαιτείται για την συμμετοχή μας στο ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα.

Η σταθερή πορεία της οικονομίας και η στερεή προοπτική της ανάπτυξης που έχουμε θεμελιώσει έχουν διαμορφώσει ένα κλίμα εμπιστοσύνης στους παραγωγικούς φορείς και τους επενδυτές, που με τη σειρά του συμβάλλει ακόμα περισσότερο στην συνέχιση και την επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής χωρίς αιφνιδιασμούς, χωρίς την ανάγκη νεοφιλελεύθερων πειραματισμών, αλλά με γνώμονα την αύξηση της ευημερίας, της αποτελεσματικότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Δημιουργήσαμε νέους θεσμούς για μεγαλύτερη διαφάνεια στον δημόσιο βίο, για τον έλεγχο των μεγάλων συμφερόντων, την πάταξη της διαφθοράς και την επιβολή της αξιοκρατίας.

Η Ελλάδα άρχισε να αποκτά ένα νέο και σημαντικό ρόλο στην διεθνή σκηνή. Αντιστρέψαμε μια τακτική περιχαράκωσης, και υιοθετήσαμε μια στρατηγική ενεργού παρουσίας, συμμετοχής σε διεθνή κέντρα αποφάσεων και ανάληψης πρωτοβουλιών. Κινητοποιούμε τα ερείσματά μας στην διεθνή σκηνή. Διαμορφώνουμε και αναπτύσσουμε πολιτική σε όλα τα επίπεδα: στον Ευρωπαϊκό χώρο, τις Ελληνοαμερικανικές σχέσεις, τα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο.

Πετύχαμε την διεθνή αποδοχή των ελληνικών θέσεων έναντι της τουρκικής επιθετικότητας και βαρβαρότητας. Συνεισφέραμε σημαντικά στην ειρηνευτική διαδικασία στα Βαλκάνια και ανοίγουμε νέους δρόμους οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών.

Συμμετέχουμε ενεργά στην μεγάλη διαπραγμάτευση της Διακυβερνητικής Διάσκεψης. Αναδεικνύουμε την Ελλάδα σε παράγοντα σταθερότητας και δημιουργίας. Βάζουμε τα θεμέλια μιας νέας ισχυρής Ελλάδας.

Τα βήματα που έχουν γίνει σε όλους αυτούς τους τομείς είναι πολλά και σημαντικά. Όμως, το μέλλον της χώρας έχει μεγάλες απαιτήσεις και τα βήματα δεν αρκούν. Χρειάζονται άλματα.

Αυτή είναι σήμερα η μεγάλη πρόκληση για την πατρίδα μας. Για να την φέρουμε σε πέρας, πρέπει ως κυβέρνηση να μπορούμε να χαράξουμε και να εφαρμόσουμε μια μακροχρόνια πολιτική χωρίς βραχυχρόνιους περιορισμούς και εθνικά ανώφελους περισπασμούς.

Για να πετύχουμε τους τέσσερις μεγάλους στόχους που ανέφερα και να δημιουργήσουμε μια ισχυρή Ελλάδα, χρειάζεται μια συστηματική και επίπονη προσπάθεια που θα αξιοποιεί έγκαιρα τις ιστορικές ευκαιρίες και θα κινητοποιεί όλες τις δυνάμεις του έθνους σε μια μακροχρόνια και νικηφόρα προοπτική που θα έχει την έγκριση του ελληνικού λαού, την ρητή εντολή του και την ενεργό συμμετοχή του.

Η διακυβέρνηση μιας χώρας κινδυνεύει συχνά να παρασυρθεί σε μια απλή καθημερινή διαχείριση, όταν για τα μεγάλα ζητήματα δεν είναι ξεκάθαρο τι θέλει ο λαός, τι ζητούν οι πολίτες, τι επιλέγουν οι μεγάλες πλειοψηφίες της κοινωνίας. Εύκολα επικρατούν έτσι οι συμβιβασμοί, η αναβλητικότητα, η αδράνεια.

Με τις μεγάλες ιστορικές ευκαιρίες να ξεδιπλώνονται μπροστά της και την επιτακτική ανάγκη να ανταποκριθεί σε αυτές έγκαιρα και συστηματικά, η χώρα μας δεν έχει την πολυτέλεια μιας μακρόσυρτης προεκλογικής περιόδου, στην διάρκεια της οποίας θα διακυβεύονται οι

στρατηγικές προκλήσεις και προοπτικές για την Ελλάδα του 2000. Σε μια χρονιά που οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα βρίσκονται στην τελική ευθεία των μεγάλων αποφάσεων για το ενιαίο νόμισμα και το κοινό ευρωπαϊκό μας μέλλον, σε μια χρονιά που οι γειτονικές μας χώρες θα αφήνουν πίσω τους την απειλή του πολέμου και θα αρχίσουν να βαδίζουν τον δρόμο της συνεργασίας και της ανάπτυξης, η δική μας χώρα πρέπει να βρεθεί απερίσπαστη και έτοιμη να συμμετάσχει και να πρωταγωνιστήσει. Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ πρέπει να μετατραπεί σε κυβέρνηση μακράς πνοής και προοπτικής και με ανανεωμένη την συγκατάθεση του λαού να οδηγήσει την χώρα σε αυτή τη νέα εποχή δημιουργίας και προόδου, σε μια εποχή ασφάλειας και σταθερότητας, σε μια εποχή ευημερίας και δικαίωσης του ελληνισμού.

Ζούμε, εδώ και μια δεκαετία, την εξέγερση των δυνάμεων της οικονομίας, της οικουμενικής αγοράς, ενάντια σε πράγματι παρωχημένες και αντιδραστικές πια μορφές κρατικού ελέγχου, ενάντια στα υπολείμματα ενός κάποτε δίκαιου αλλά ήδη εξαντλημένου προτύπου κράτους πρόνοιας. Της εξέγερσης αυτής πολιτική έκφραση υπήρξε το νεοφιλελεύθερο ρεύμα σκέψης και δράσης. Μα μπήκαμε ήδη σε μια νέα περίοδο. Όπου η εξέγερση τελείωσε, το νεοφιλελεύθερο μοντέλο άγγιξε καταστροφικά και επώδυνα τα όριά του. Το αίτημα στο τέλος του αιώνα δεν είναι πια η απελευθέρωση των αγορών, κι αν αρνείται να το καταλάβει η ηγεσία της Ν.Δ. Το αίτημα είναι η ανασυγκρότηση της κοινωνίας και της κοινωνικής συνοχής, είναι ένα νέο σχέδιο, μια νέα πολιτική διαχείριση της οικονομίας, που να υποτάσσει τις δυνάμεις της αγοράς στους στόχους της κοινωνικής συνοχής, της οικουμενικής αλληλεγγύης και της οικολογικής επιβίωσης του πλανήτη. Και αυτού του αιτήματος φορείς και εκφραστές είμαστε εμείς.

Εμείς - αλλά όχι με τα παλιά μας ρούχα, τα παλιά μας συνθήματα, τις παλιές μας ιδέες. Εμείς, ως ανανεωμένο πολιτικό υποκείμενο, ραχοκοκαλιά μιας νέας κοινωνικής και πολιτικής συμμαχίας - μιας συμμαχίας που προσπαθώ να προσδιορίσω με τον όρο κεντροαριστερά.

Εμείς - αλλά όχι αντιτάσσοντας στις τυφλές δυνάμεις της αγοράς, τον παλιό και ξεπερασμένο κρατισμό. Εμείς ως φορείς μιας νέας σύνθεσης.

Αυτή μας η πρόταση, δεν αναφέρεται σε αφηρημένες ιδέες. Και δεν παραπέμπει σε ένα απρόσιτο μέλλον. Αφορά την καθημερινή ζωή των πολιτών, τα αληθινά τους προβλήματα, την ζωτική ανάγκη τους για ένα πλαίσιο ζωής με ελευθερία, δημοκρατία, ασφάλεια και ενεργό αλληλεγγύη.

Ποιο είναι το σχέδιό μας; Γιατί επιδιώκουμε τη λαϊκή εντολή;

Σκοπός μας είναι η ισχυρή Ελλάδα. Μια Ελλάδα σεβαστή σε φίλους και ανταγωνιστές. Μια Ελλάδα που έχει τη δύναμη και τις προϋποθέσεις να επηρεάζει αποφάσεις, να καθορίζει εξελίξεις, να παίζει ρόλο στην ευρύτερη περιοχή και να έχει φωνή στις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Η προσπάθειά μας για να δημιουργηθεί η ισχυρή Ελλάδα θα επικεντρωθεί σε δέκα άξονες:

Εαυγλ

1. Η σταθερότητα της οικονομίας είναι απαραίτητο μέσο για την ανάπτυξη. Αμετακίνητος στόχος της οικονομικής πολιτικής είναι η συμμετοχή της Ελλάδας στις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο τελικό στάδιο της ΟΝΕ. Η μη συμμετοχή της Ελλάδος θα σημαίνει, ότι η οικονομία μας θα λειτουργεί με υψηλότερο συναλλαγματικό κόστος, οι ξένες παραγωγικές επενδύσεις θα

κατευθύνονται αλλού και η ανταγωνιστικότητά μας θα μειωθεί. Η αδυναμία ένταξης της χώρας μας στην ΟΝΕ θα οδηγήσει σε μια γενικότερη αμφισβήτηση για την ικανότητά μας να ελέγξουμε τις οικονομικές εξελίξεις στη χώρα και να παίξουμε ένα ρόλο στη περιοχή. Το εθνικό κόστος από την αδυναμία συμμετοχής θα είναι μακροχρόνια μεγαλύτερο από το πρόσκαιρο εσωτερικό πολιτικό κόστος εφαρμογής του προγράμματος σύγκλισης. Θα πρέπει σταθερά λοιπόν να επιδιώξουμε να εξασφαλίσουμε τις προϋποθέσεις συμμετοχής μας στην ΟΝΕ όπως διαγράφονται στο πρόγραμμα σύγκλισης.

2. Η ανάπτυξη δεν εξαντλείται στη βελτίωση των δεικτών, δεν είναι μόνο θέμα ποσοτικών προσαρμογών. Η μείωση του πληθωρισμού, η αύξηση του ΑΕΠ είναι επιβεβλημένες. Αλλά δεν φτάνουν. Χρειαζόμαστε ποιοτικές αλλαγές, νέα διάρθρωση των παραγωγικών διαδικασιών, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα, να εξασφαλίσουμε στην οικονομία μας μια ισχυρή ενδογενή δυναμική, την αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη. Χρειάζεται πληθώρα παρεμβάσεων, από την ενίσχυση των υποδομών, τη δημιουργία δικτύων για την κατανομή και εξειδίκευση των δραστηριοτήτων σχεδιασμού, παραγωγής και διάθεσης ενός προϊόντος μεταξύ περισσότερων επιχειρηματικών μονάδων έως την αναδιάρθρωση καλλιεργειών, την εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες, τη διάδοση της πληροφορικής. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης εξασφαλίζει στη χώρα χρηματοδότηση πολλών τρισεκατομμυρίων δραχμών.

Είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα παρεμβάσεων, που γνώρισε ποτέ η χώρα και ίσως θα αποτελέσει και σε σχέση με μελλοντικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πιο σημαντικό πρόγραμμα. Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια ιστορική ευκαιρία και

ιστορική πρόκληση. Ένα μεγάλο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας και ιδίως η Ν.Δ. έχει θεοποιήσει τον στόχο της απορροφητικότητας. Θα πρέπει, έτσι πιστεύουν, να απορροφήσουμε το δυνατόν ταχύτερα περισσότερα χρήματα. Εμείς πιστεύουμε ότι κυρίαρχη πρέπει να είναι η έννοια της αναπτυξιακής αποτελεσματικότητας. Τα χρήματα πρέπει προπαντός να αποδώσουν, να τροφοδοτήσουν νέες αναπτυξιακές διαδικασίες χωρίς να χρειάζεται περαιτέρω στήριξη και οικονομική βοήθεια. Η απόσταση μεταξύ της θεοποίησης της απορροφητικότητας και της σπατάλης είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η Ν.Δ. σπατάλησε τους πόρους του Πρώτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Εμείς έχουμε εφαρμόσει διαδικασίες μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και θα προχωρήσουμε σε εξέταση της απόδοσης των προγραμμάτων και σε αναθεώρησή τους εφ' όσον αυτό είναι αναγκαίο.

3. Η κοινωνική πολιτική αποτελεί τον τρίτο κεντρικό άξονα της πολιτικής μας. Η κοινωνική πολιτική δεν είναι συμπλήρωμα της αναπτυξιακής πολιτικής. Το ΠΑΣΟΚ πέτυχε ακριβώς γιατί συνδύασε μια ισόρροπη διασύνδεση κοινωνικής, μακροοικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής. Τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα δεν επιδέχονται χωριστή αντιμετώπιση. Τα προβλήματα είναι αλληλοσυνδεδεμένα σε διαλεκτική σχέση.

Αν δεν υπάρχει οργανωμένο, πλατύ και αποτελεσματικό σύστημα κοινωνικής πολιτικής, ένα σύστημα κοινωνικής πολιτικής, το οποίο διευκολύνει την ενίσχυση όσων μειονεκτούν, όσων δεν μπορούν να ευνοηθούν από την αναπτυξιακή διαδικασία, ένα σύστημα το οποίο δεν αποτρέπει τον κοινωνικό εξοστρακισμό ομάδων και ατόμων, τότε η αλλαγή των οικονομικών δομών, η ανάπτυξη θα καθυστερήσουν και είναι μάλλον βέβαιο ότι δεν θα αποτελούν μια κοινωνικά ολοκληρωμένη διαδικασία.

Θα καθυστερήσει, γιατί με οξυμένες κοινωνικές αντιθέσεις θα εμποδίζεται η οικονομική προσαρμογή. Η κοινωνική προστασία και η κοινωνική πολιτική αυτό είναι η αρχή μας, είναι συστατικό στοιχείο της αναπτυξιακής πολιτικής, δεν είναι επιστέγασμα της ενδεχόμενης επιτυχίας. Μόνο έτσι θα εξασφαλίσουμε μια κοινωνία με περισσότερη συνοχή και αλληλεγγύη, μια δικαιότερη κοινωνία που ανταποκρίνεται στα σοσιαλιστικά πρότυπά μας.

Γι' αυτό θα συνεχίσουμε εντατικά τις πολιτικές μας σε σχέση με την απασχόληση, την εκπαίδευση του εργατικού δυναμικού, την κοινωνική πρόνοια και να καταπιαστούμε με το μεγάλο έργο της αναμόρφωσης της κοινωνικής ασφάλισης και τη δημιουργία ενός κοινωνικού ιστού ασφάλειας.

4. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει πάρα πολλές διαπιστώσεις για την ανάγκη μεταρρύθμισης της Δημόσιας Διοίκησης, όμως οι πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν δεν απέδωσαν σε ικανοποιητικό βαθμό. Η Δημόσια Διοίκηση εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από μια περίπλοκη θεσμική συγκρότηση, από έλλειψη στόχων και αξιολόγησης και από μια γενικευμένη αίσθηση ανεπαρκούς ανταπόκρισης στις σημερινές απαιτήσεις. Χρειάζεται ριζική παρέμβαση. Επιγραμματικά, ορισμένα από τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε είναι: Η συμπλήρωση και βελτίωση της νομοθεσίας για τις προσλήψεις, η οικονομική αυτοδυναμία της αυτοδιοίκησης με παράλληλη ενίσχυση των διαδικασιών προϋπολογισμού, απολογισμού, διαφάνειας και της ευθύνης στην τήρηση των δημοσιονομικών υποχρεώσεων, το μισθολόγιο, βαθμολόγιο, η απλοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τις συναλλαγές με τις δημόσιες επιχειρήσεις, η εισαγωγή σύγχρονων τεχνολογιών, η επέκταση του θεσμού του συνηγόρου του πολίτη και ο επαναπροσδιορισμός και η αξιοποίηση του θεσμού των ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης, η εισαγωγή συστημάτων

αξιολόγησης της λειτουργίας και βελτίωσης της αποδοτικότητας των υπηρεσιών. Πρέπει να έχουμε συνείδηση ότι δεν πρόκειται να πετύχουμε την εκσυγχρονιστική προσπάθεια αν δεν βελτιώσουμε αποφασιστικά τα εργαλεία μας. Το κύριο εργαλείο μας είναι η δημόσια διοίκηση. Σήμερα είναι απαρχαιωμένο. Πρέπει να το κάνουμε αποτελεσματικό.

5. Η εξωτερική μας πολιτική έκφραση της αταλάντευτης πατριωτικής στάσης του ΠΑΣΟΚ θα συνεχίσει να επιδιώκει τη δημιουργική δυναμική και παρουσία της Ελλάδας στη διεθνή σκηνή, ώστε να διευρύνουμε τις συμμαχίες μας και να παίξουμε ένα σημαντικό ρόλο στην περιοχή. Ειδικότερα:

α. Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ανήκει στις προτεραιότητές μας. Στη Διακυβερνητική Διάσκεψη στόχος μας είναι η διασφάλιση της ισοτιμίας των κρατών μελών, η αποτροπή μιας Ευρώπης μεταβλητής γεωμετρίας, η διασφάλιση των συμφερόντων της εθνικής μας ασφάλειας και της εξωτερικής μας πολιτικής, η ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών. Επιδίωξή μας πολιτικές που οδηγούν στην πραγματική σύγκλιση των οικονομιών και τη συνοχή, ενισχύουν την απασχόληση, θα βελτιώνουν τη θέση του πολίτη. Πολιτικές που οδηγούν την Ελλάδα να διαδραματίσει δυναμικό ρόλο στη Ν.Α. περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Στα Βαλκάνια η ανάπτυξη εποικοδομητικών και αμοιβαία επωφελών πολιτικών και οικονομικών σχέσεων με όλα τα κράτη της Βαλκανικής, αποτελεί κεντρικό άξονα της πολιτικής μας.

Συνεχίζουμε τις προσπάθειες για την εφαρμογή ενός προγράμματος πολυμερούς διαβαλκανικής συνεργασίας και την προώθηση των εθνικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην

περιοχή. Ιδιαίτερη σημασία έχουν για μας τα διευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας που διέρχονται από το χώρο αυτό, με στόχο την αξιοποίηση της γεωπολιτικής μας θέσης ως κόμβο διεθνών οικονομικών δραστηριοτήτων. Στόχος μας, η Θεσσαλονίκη να καταστεί επίκεντρο ανάπτυξης μιας πολυεπίπεδης στρατηγικής για τα Βαλκάνια.

- γ. Αντίστοιχη είναι και η πολιτική μας σε ότι αφορά τις χώρες του Νότου και ιδιαίτερα την Ν.Α. λεκάνη της Μεσογείου. Στόχος μας ν' αναδείξουμε την Κρήτη, πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Ν.Α. Μεσόγειο, επίκεντρο και σταυροδρόμι οικονομικών δράσεων επιστημονικής και τεχνολογικής αναφοράς. Να συμβάλλουμε στην διαδικασία ειρήνευσης και εκδημοκρατισμού στα κράτη της Μέσης Ανατολής.
- δ. Όσον αφορά τις σχέσεις μας με τις ΗΠΑ, επιδιώκουμε εποικοδομητική συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, νέες δράσεις που θα εμπλουτίσουν τις σχέσεις μας. Το ίδιο ισχύει για τις σχέσεις μας με την Ρωσία και τις άλλες χώρες της Κεντρικής, της Ανατολικής Ευρώπης και του παραευξείνιου χώρου.
- ε. Όσον αφορά την Τουρκία, η Ελλάδα αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Τουρκίας. Μία τέτοια προοπτική όμως είναι ανάγκη να συνδέεται άμεσα με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις αρχές δημοκρατίας και τις πολιτικές αξίες της Ευρώπης, το σεβασμό των Διεθνών Συνθηκών και των κανόνων του διεθνούς Δικαίου. Η Τουρκία πρέπει να καταλάβει ότι η επεκτατική της πολιτική είναι αδιέξοδη. Θα βρεθεί αντιμέτωπη όχι μόνο με την κατηγορηματική θέληση της Ελλάδας να προασπίσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα

αλλά και τις συμμαχίες και τα διεθνή ερείσματα, τα οποία δημιουργήσαμε και θα δημιουργούμε.

στ. Όσον αφορά την Κύπρο, η χώρα μας δεν είναι διατεθειμένη να επιτρέψει με οποιοδήποτε τρόπο την παγίωση και νομιμοποίηση των τετελεσμένων που έχουν επιβληθεί δια των όπλων. Αντίθετα, σε διαρκή συμπαράταξη με την Κυπριακή Κυβέρνηση, θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την δημιουργία των συνθηκών εκείνων που θα επιτρέψουν την ειρηνική ανατροπή τους. Επιδίωξή μας είναι η εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ για την Κύπρο και η ανάπτυξη πολύπλευρων πρωτοβουλιών για δίκαιη και βιώσιμη λύση.

ζ. Εξωτερική πολιτική ασκούμε παράλληλα μέσα από άλλες εθνικές πολιτικές όπως, την οικονομική και εμπορική πολιτική, την ενεργειακή, την πολιτική περιβαλλοντική προστασία, την πολιτική στην έρευνα και τεχνολογία, τα διευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, επικοινωνιών και ενέργειας, την πολιτική μας στον πολιτισμό, τη διεθνή συνεργασία σε θέματα δικαιοσύνης και δημόσιας τάξης, την πολιτική ενημέρωσης απέναντι στα ημεδαπά και διεθνή Μ.Μ.Ε.

6. Η χώρα μας χρειάζεται ισχυρές ένοπλες δυνάμεις ως θεματοφύλακες της εθνικής μας ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και των νομικών κυριαρχικών δικαιωμάτων μας. Το επίπεδο της αποτρεπτικής ικανότητάς τους θα βελτιωθεί. Για τον κατάλληλο εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων εκκρεμούν τώρα αποφάσεις. Η κυβέρνηση έχει να αποφασίσει για το Ενιαίο Μεσοπρόθεσμο Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού για το χρονικό διάστημα 1996-2000 (5ετία). Έχει να απαντήσει στο ερώτημα ποια είναι τα κατάλληλα μέσα για να υπάρξει αποτελεσματική αντίδραση σε τυχόν τουρκική επιβουλή και με ποιο

τρόπο θα έχουμε ποιοτική υπεροχή, η οποία θα δρα αποτρεπτικά. Ταυτόχρονα θα συνεχισθεί η διαδικασία αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να αυξήσουμε την αποτελεσματικότητά τους, αλλά να αναβαθμίσουμε τη μαχητική τους ικανότητα με το μικρότερο δυνατό κόστος.

7. Το πολιτικό μας σύστημα παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει γίνει, παρουσιάζει παλιά και νέα προβλήματα. Νέα Κέντρα εξουσίας, μεγάλες επιχειρήσεις, συγκροτήματα Μ.Μ.Ε., ισχυρές ομάδες συχνά επιβάλλουν απόψεις και πολιτικές εξελίξεις. Η οικονομική εξουσία διαπλέκεται συχνά και με αδιαφανή τρόπο με την πολιτική εξουσία. Οι κανόνες της δημοκρατίας πρέπει να προσαρμοσθούν στις νέες συνθήκες, ώστε να υπάρχει διαφάνεια για τον πολίτη και πολύπλευρη πληροφόρησή του. Είναι σε εξέλιξη η έκδοση των απαραίτητων διαταγμάτων που συμπληρώνουν τη νομοθεσία για τα ΜΜΕ και το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Η νομοθεσία για τις δημόσιες προμήθειες θα συμπληρωθεί, ώστε να εξασφαλισθεί περισσότερη διαφάνεια. Η καθιέρωση του θεσμού του παραστάτη του πολίτη θα γεφυρώσει το χάσμα, που διακρίνει τις σχέσεις του πολίτη με το κράτος.

8. Η ευημερία του πολίτη εξαρτάται από την ποιότητα του φυσικού, του ανθρωπογενούς και του κοινωνικού περιβάλλοντος που βιώνει, από την ελευθερία που του εξασφαλίζεται για να αναπτύξει την προσωπικότητα και τις δεξιότητές του, από τη δυνατότητα που του παρέχεται να απολαμβάνει τα κοινωνικά αγαθά και την απαλλαγή του από φόβους και αβεβαιότητες για το παρόν και το μέλλον, την ασφάλειά του. Πρωτοβουλίες απαιτούνται σε πολλούς τομείς για να μεταβάλουμε προς το καλύτερο το βιούμενο περιβάλλον και να εξασφαλίσουμε σε όλους τους πολίτες μια υψηλότερη ποιότητα ζωής. Στον τομέα της υγείας για παράδειγμα είναι απαραίτητος ο

εκσυγχρονισμός και ο εξορθολογισμός του Εθνικού Συστήματος υγείας με δημιουργία μονάδων διοίκησης και διαχείρισης στα νοσοκομεία και τη θέσπιση κανόνων λειτουργίας και προδιαγραφών ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. Όπως επίσης η ανάγκη να δοθεί έμφαση στις υπηρεσίες πρόληψης και στην αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό των Κέντρων Υγείας, ώστε να μεταφερθούν οι υπηρεσίες υγείας κοντά στον πολίτη. Στον τομέα του περιβάλλοντος θα προχωρήσει η καταγραφή και ο καθορισμός των χρήσεων γης, ιδίως ο έλεγχος στις «μεταβατικές ζώνες», δηλαδή εκεί όπου αναπτύσσονται πιέσεις αλλαγής από χρήσεις χαμηλής προόδου, όπως γεωργικές ή δασικές, σε χρήσεις υψηλής προόδου, όπως τουριστικές ή οικιστικές. Μέτρα για την κατοχύρωση της φυσιογνωμίας των πόλεων και οικισμών της Ελλάδας, για την βελτίωση του κατοικημένου περιβάλλοντος και θεσμικές ρυθμίσεις όπως ο Νέος Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός αποτελούν προτεραιότητα.

9. Η συνεχής βελτίωση της εκπαίδευσης είναι απαραίτητη προϋπόθεση τόσο για να αποκτήσουμε πολίτες με ευθύνη και με συμμετοχή στις κοινωνικές διεργασίες, όσο και για την αντιμετώπιση από όλους μας των προβλημάτων προσαρμογής της χώρας στις διεθνείς οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις. Βασικοί άξονες της προσπάθειάς μας:

Πιο δυναμική εκπαιδευτική πολιτική. Η κατεύθυνση αυτή επιβάλλει την λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας και την αναβάθμιση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Προώθηση της αποκέντρωσης και της συμμετοχής όλων όσοι εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η κατεύθυνση αυτή συνδέεται με τον περιορισμό των παρεμβάσεων του Υπουργείου

Παιδείας στη διοίκηση της εκπαίδευσης και τη μεταφορά αρμοδιοτήτων σε αποκεντρωμένους φορείς .

Βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Η κατεύθυνση αυτή επιβάλλει τη διαρκή και ουσιαστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, τη διασφάλιση του ενιαίου χαρακτήρα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και του περιεχομένου των διδακτικών βιβλίων.

Υιοθέτηση διδακτικών προσεγγίσεων με ιδιαίτερη έμφαση σε μεθόδους που προωθούν τη συνεργασία των μαθητών, την εργασία σε ομάδες, τη λύση προβλημάτων, την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να δημιουργηθούν νέες διέξοδοι στους νέους και να ξεπεράσουμε τον «ακαδημαϊκό μονόδρομο».

Η εισαγωγή συστημάτων αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας όλων των βαθμίδων, ώστε να αποκτήσουμε γνώση της απόδοσης των διαφόρων εκπαιδευτικών μονάδων.

Τέλος, η διαμόρφωση μιας νέας σχέσης ανάμεσα στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την πολιτεία. Θέλουμε πανεπιστήμια και ΤΕΙ ευέλικτα, αποτελεσματικά, που είναι πιο κοντά στις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας με ταυτόχρονο νοικοκύρεμα των πόρων που διαχειρίζονται.

10. Η φροντίδα για τη πολιτιστική δημιουργία και τον Πολιτισμό είναι τέλος προϋπόθεση για ένα διαφορετικό τρόπο ζωής, ο οποίος συμβάλλει στη διεύρυνση επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους. Η πολιτική μας θέλουμε να

διασφαλίζει τη συμμετοχή των πολιτών σ' όλα τα σημεία της χώρας στα αγαθά και την μέθεξη του πολιτισμού όπως και την ανάδειξη κοινωνικών προτύπων που ενισχύουν τη δημιουργικότητα, την αισθητική, μια πολυδιάστατη πολιτιστική ευαισθησία.

Τα μεγάλα έργα του πολιτισμού, όπως το Μουσείο της Ακρόπολης, την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, την Πολιτιστική Πρωτεύουσα Θεσσαλονίκη 1997, είναι επιδιώξεις μας. Όπως και η σύγχρονη λειτουργία των Μουσείων, η προστασία και η ανάδειξη της πνευματικής κληρονομιάς.

Ζούμε σε μια νέα εποχή. Σε μια εποχή τόσο καθοριστική για τις μελλοντικές εξελίξεις όσο η περίοδος της βιομηχανικής επανάστασης. Οι νέες τεχνολογίες της πληροφορικής δημιουργούν ένα νέο περιβάλλον όπου η γνώση, η εξειδίκευση, η ικανότητα προσαρμογής, οι διεθνείς διασυνδέσεις, παίζουν αποφασιστικό ρόλο. Τόσο για τον άνθρωπο όσο και για τα έθνη. Τόσο για μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα, όσο για τα μεγάλα κράτη. Τόσο για την οικονομική ανάπτυξη όσο για την κοινωνική εξέλιξη αλλά και τις διεθνείς σχέσεις. Γι' αυτή τη νέα εποχή πρέπει να προετοιμαστούμε. Όχι με τα γνωστά εργαλεία μας, τις οικογενειακές επιχειρήσεις, την παραδοσιακή παιδεία ή την πελατειακή πολιτική. Με ιδέες, πρωτοβουλίες και νέα μέσα που πρέπει να δημιουργήσουμε εμείς. Με εκσυγχρονισμό της κοινωνίας που ζούμε. Είναι ο μόνος τρόπος να καταστήσουμε την Ελλάδα ισχυρή.

Θέλουμε και μπορούμε να γεννήσουμε ξανά την ελπίδα, να δημιουργήσουμε με τη δουλειά μας την πεποίθηση ότι χτίζεται μεθοδικά το πέρασμα σε μια καινούργια εποχή. Με την προσοχή μας στραμμένη στον εργαζόμενο, τον αγρότη, τον επαγγελματία, τον βιοτέχνη, τη νεολαία, τον κόσμο που δέχεται τις ισχυρότερες πιέσεις και προσπαθεί να οικοδομήσει ένα καλύτερο μέλλον. Με προσήλωση στις αξίες της

δημοκρατίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ηθικής. Με εργαλεία την αξιοκρατία, την εργατικότητα και τη συνέπεια λόγων και έργων.

Με πολιτική δράση που θα επαναφέρει τη συζήτηση των ουσιαστικών στο επίκεντρο της προσοχής του πολίτη. Να ανοίξουμε το δρόμο για τον 21^ο αιώνα. Να σφραγίσουμε την πορεία της χώρας σε μια νέα εποχή. Να κάνουμε την Ελλάδα ισχυρή. Να δώσουμε πρώτο ρόλο στην Ελλάδα της δημιουργίας. Να γίνουμε το κόμμα της ελπίδας και η κυβέρνηση του έργου, που ανοίγει τους δρόμους του μέλλοντος. Τώρα η Ελλάδα μπορεί. Το νέο ΠΑΣΟΚ είναι έτοιμο για τη μεγάλη νίκη.

Θα έρθω τώρα σύντομα στο δεύτερο μεγάλο ερώτημα. Ποιο είναι το σχέδιό μας; Για τι επιδιώκουμε τη λαϊκή εντολή;

Σκοπός μας είναι η ισχυρή Ελλάδα. Μια Ελλάδα σεβαστή σε φίλους και ανταγωνιστές. Μια Ελλάδα που έχει τη δύναμη και τις προϋποθέσεις να επηρεάζει αποφάσεις, να καθορίζει εξελίξεις, να παίζει ρόλο στην ευρύτερη περιοχή και να έχει φωνή στις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Η ισχυρή Ελλάδα είναι αναγκαία για να αντιμετωπίσουμε τρεις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Η διακυβέρνηση της χώρας από το ΠΑΣΟΚ συμπίπτει με μια κρίσιμη καμπή της νεότερης πολιτικής μας ιστορίας. Η πιο πρόχειρη αναλογία που μπορεί να αναφερθεί είναι το 1909 πριν τον εκσυγχρονισμό της Ελλάδας που επέφερε ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε τρία σημαντικά προβλήματα από τις απαντήσεις που θα δώσουμε θα εξαρτηθεί το μέλλον και η πορεία της χώρας για τις επόμενες δεκαετίες. Τα προβλήματα αυτά είναι η ισότιμη ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο νέος ρόλος μας στα Βαλκάνια και την γύρω περιοχή και η τουρκική επεκτατικότητα. Χρειάζεται να συμμετάσχουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται στον κεντρικό πυρήνα των χωρών της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Χρειάζεται να αποκτήσουμε έντονη παρουσία στη Βαλκανική και στη γύρω μας περιοχή και να έχουμε λόγο στις εξελίξεις. Χρειάζεται τέλος με συνεχή διπλωματική δράση, ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεών μας και ενδυνάμωση της διεθνούς μας θέσης όχι μόνο να αποτρέψουμε της διεθνούς μας θέσεις όχι μόνο να αποτρέψουμε κάθε σκέψη για αμφισβήτηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων αλλά να εξουδετερώσουμε τις τουρκικές απειλές και να εξασφαλίσουμε την ειρήνη στην περιοχή.

Αν δεν μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε επιτυχία αυτές τις προκλήσεις θα περιθωριοποιηθούμε βαθμιαία στο ευρωπαϊκό και το βαλκανικό γίγνεσθαι, θα διολισθήσουμε σε μια μίζερη παρακολούθηση γεγονότων

Στο χαρτί μας με 10 χριστοδωμάτι "έχουμε 4 Ιηκίματα
νω δά ταυτίσται με' αυτά τα' Ιάα

που άλλοι καθορίζουν για μας, θα εντείνουμε την εσωστρέφειά μας σε μια εποχή όπου η επιτυχία, η ανάπτυξη, οι καλύτερες συνθήκες ζωής εξαρτώνται από το πόσο ανοιχτοί είμαστε στον κόσμο και πόσο συμμετέχουμε στα δρώμενα.

Η προσπάθειά μας για να δημιουργηθεί η ισχυρή Ελλάδα θα επικεντρωθεί σε άξονες:

1. Η σταθερότητα της οικονομίας είναι απαραίτητο μέσο για την ανάπτυξη. Αμετακίνητος στόχος της οικονομικής πολιτικής είναι η συμμετοχή της Ελλάδας στις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο τελικό στάδιο της ΟΝΕ. Η μη συμμετοχή της Ελλάδας θα σημαίνει, ότι η οικονομία μας θα λειτουργεί με υψηλότερο συναλλαγματικό κόστος, οι ξένες παραγωγικές επενδύσεις θα κατευθύνονται αλλού και η ανταγωνιστικότητά μας θα μειωθεί. Η αδυναμία ένταξης της χώρας μας στην ΟΝΕ θα οδηγήσει σε μια γενικότερη αμφισβήτηση για την ικανότητά μας να ελέγξουμε τις οικονομικές εξελίξεις στη χώρα και να παίξουμε ένα ρόλο στη περιοχή. Το εθνικό κόστος από την αδυναμία συμμετοχής θα είναι γι' αυτό πολύ μεγαλύτερο από το εσωτερικό πολιτικό κόστος εφαρμογής του προγράμματος σύγκλισης. Θα πρέπει σταθερά λοιπόν να επιδιώξουμε να εξασφαλίσουμε τις προϋποθέσεις συμμετοχής μας στην ΟΝΕ όπως διαγράφονται στο πρόγραμμα σύγκλισης.

2. Η ανάπτυξη δεν εξαντλείται στη βελτίωση των δεικτών, δεν είναι μόνο θέμα ποσοτικών προσαρμογών. Η μείωση του πληθωρισμού, η αύξηση του ΑΕΠ είναι επιβεβλημένες. Αλλά δεν φτάνουν. Χρειαζόμαστε ποιοτικές αλλαγές, νέα διάρθρωση των παραγωγικών διαδικασιών ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα και η πραγματικότητά μας, να εξασφαλίσουμε στην οικονομία μας δικιά της ενδογενή δυναμική, την αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη. Χρειάζεται

πληθώρα παρεμβάσεων από την ενίσχυση των υποδομών ~~αντί των μεμονωμένων επιχειρήσεων~~, τη δημιουργία δικτύων για την κατανομή και εξειδίκευση των δραστηριοτήτων σχεδιασμού, παραγωγής και διάθεσης ενός προϊόντος μεταξύ περισσότερων επιχειρηματικών μονάδων έως την αναδιάρθρωση καλλιεργειών, την εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες, τη διάδοση της πληροφορικής. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης εξασφαλίζει στη χώρα χρηματοδότηση τρις.

Είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα παρεμβάσεων, που γνώρισε ποτέ η χώρα και ίσως θα αποτελέσει και σε σχέση με μελλοντικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πιο σημαντικό πρόγραμμα. Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια ιστορική ευκαιρία και ιστορική πρόκληση. Ένα μεγάλο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας και ιδίως η Ν.Δ. έχει θεοποιήσει τον στόχο της απορροφητικότητας. Θα πρέπει, έτσι πιστεύουν, αν απορροφήσουμε το δυνατόν ταχύτερα περισσότερα χρήματα. Εμείς πιστεύουμε ότι κυρίαρχη πρέπει να είναι η έννοια της αναπτυξιακής αποτελεσματικότητας. Τα χρήματα πρέπει προπαντός να αποδώσουν, να τροφοδοτήσουν νέες αναπτυξιακές διαδικασίες χωρίς να χρειάζεται περαιτέρω στήριξη και οικονομική βοήθεια. Η απόσταση μεταξύ της θεοποίησης της απορροφητικότητας και της σπατάλης είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η Ν.Δ. σπατάλησε τους πόρους του Πρώτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Εμείς έχουμε εφαρμόσει τώρα διαδικασίες ελέγχου αποτελεσματικότητας και θα προχωρήσουμε σε εξέταση της απόδοσης των προγραμμάτων ^{οπότε} και σε αναθεώρησή τους εφ' όσον αυτό είναι αναγκαίο.

3. Η κοινωνική πολιτική δεν είναι συμπλήρωμα της αναπτυξιακής πολιτικής. Εμείς δεν πρέπει να περιμένουμε πρώτα την ανάπτυξη για να εφαρμόσουμε μετά κοινωνική πολιτική. Τα οικονομικά και

κοινωνικά προβλήματα δεν επιδέχονται χωριστή αντιμετώπιση. Τα προβλήματα είναι αλληλοσυνδεδεμένα σε διαλεκτική σχέση.

Αν δεν υπάρχει οργανωμένο, πλατύ και αποτελεσματικό σύστημα κοινωνικής πολιτικής, ένα σύστημα κοινωνικής πολιτικής, το οποίο διευκολύνει την ενίσχυση όσων μειονεκτούν, όσων δεν μπορούν να παρακολουθήσουν την αναπτυξιακή διαδικασία, ένα σύστημα το οποίο δεν αποτρέπει τον κοινωνικό εξοστρακισμό ομάδων και ατόμων, τότε η αλλαγή των οικονομικών δομών, η ανάπτυξη μπορεί να καθυστερήσει, είναι μάλλον βέβαιο ότι δεν θα μπορέσει να επιτελεστεί.

Θα καθυστερήσει, γιατί οι κοινωνικές αντιθέσεις που προκαλεί η οικονομική πολιτική θα εμποδίσουν την οικονομική προσαρμογή. Η κοινωνική προστασία και η κοινωνική πολιτική αυτό είναι η αρχή μας, είναι συστατικό στοιχείο της αναπτυξιακής πολιτικής, δεν είναι επιστέγασμα της ενδεχόμενης επιτυχίας.

Η κοινωνική πολιτική δεν έρχεται μετά. Ανάπτυξη και κοινωνική πολιτική πραγματοποιούνται ταυτόχρονα. Μόνο έτσι θα εξασφαλίσουμε μια κοινωνία με περισσότερη συνοχή και αλληλεγγύη, μια δικαιότερη κοινωνία που ανταποκρίνεται στα σοσιαλιστικά πρότυπά μας.

Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε εντατικά τις πολιτικές μας σε σχέση με την απασχόληση, την εκπαίδευση του εργατικού δυναμικού, την κοινωνική πρόνοια και να καταπιαστούμε με το μεγάλο έργο της αναμόρφωσης της κοινωνικής ασφάλισης και τη δημιουργία ενός κοινωνικού ιστού ασφάλειας.

4. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει πάρα πολλές διαπιστώσεις για την ανάγκη μεταρρύθμισης της Δημόσιας Διοίκησης, οι πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν δεν απέδωσαν σε ικανοποιητικό βαθμό. Η Δημόσια Διοίκηση εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από μια περίπλοκη θεσμική συγκρότηση, από έλλειψη στόχων και αξιολόγησης και από μια γενικευμένη αίσθηση ανεπαρκούς ανταπόκρισης στις σημερινές απαιτήσεις. Χρειάζεται ριζική παρέμβαση. Επιγραμματικά, ορισμένα από τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε είναι: Η συμπλήρωση και βελτίωση της νομοθεσίας για τις προσλήψεις, η οικονομική αυτοδυναμία της αυτοδιοίκησης με παράλληλη ενίσχυση των διαδικασιών προϋπολογισμού, απολογισμού, διαφάνειας και της ευθύνης στην τήρηση των δημοσιονομικών υποχρεώσεων, το μισθολόγιο, βαθμολόγιο, η καθιέρωση οικονομικής αυτοδιαχείρισης σε δημόσιες υπηρεσίες, η απλοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τις συναλλαγές με τις δημόσιες επιχειρήσεις, η επέκταση της μηχανογράφησης, η επέκταση του θεσμού του συνηγόρου, του πολίτη και ο επαναπροσδιορισμός και η αξιοποίηση του θεσμού των ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης, η εισαγωγή συστημάτων αξιολόγησης της λειτουργίας και βελτίωσης της αποδοτικότητας των υπηρεσιών. Πρέπει να έχουμε συνείδηση ότι δεν πρόκειται να πετύχουμε την εκσυγχρονιστική προσπάθεια αν δεν βελτιώσουμε αποφασιστικά τα εργαλεία μας. Το κύριο εργαλείο μας είναι η δημόσια διοίκηση. Σήμερα είναι στομωμένο. Πρέπει να το κάνουμε αποτελεσματικό.
5. Η εξωτερική μας πολιτική έκφραση της αταλάντευτης πατριωτικής στάσης του ΠΑΣΟΚ θα συνεχίσει να επιδιώκει τη δημιουργική δυναμική ~~και~~ παρουσία της Ελλάδας στη διεθνή σκηνή, ώστε να διευρύνουμε τις συμμαχίες μας και να παίξουμε ένα σημαντικό ρόλο στην περιοχή. Ειδικότερα:

- α. Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ανήκει στις προτεραιότητές μας. Στη Διακυβερνητική Διάσκεψη στόχος μας είναι η διασφάλιση της ισοτιμίας των κρατών μελών, η αποτροπή μιας Ευρώπης μεταβλητής γεωμετρίας, η διασφάλιση των συμφερόντων της εθνικής μας ασφάλειας και της εξωτερικής μας πολιτικής, η ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών. Επιδίωξή μας πολιτικές που οδηγούν στην πραγματική σύγκλιση των οικονομιών και τη συνοχή, ενισχύουν την απασχόληση, θα βελτιώνουν τη θέση του πολίτη. Πολιτικές που οδηγούν την Ελλάδα να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στη Ν.Α. περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β. Στα Βαλκάνια η ανάπτυξη εποικοδομητικών και αμοιβαία επωφελών πολιτικών και οικονομικών σχέσεων με όλα τα κράτη της Βαλκανικής, αποτελεί κεντρικό άξονα της πολιτικής μας.

Συνεχίζουμε τις προσπάθειες για την εφαρμογή ενός προγράμματος πολυμερούς διαβαλκανικής συνεργασίας και την προώθηση της διαβαλκανικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ιδιαίτερη σημασία έχουν για μας τα διευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας που διέρχονται από το χώρο αυτό, με στόχο την αξιοποίηση της γεωπολιτικής μας θέσης ως κόμβο διεθνών οικονομικών δραστηριοτήτων. Στόχος μας, η Θεσσαλονίκη να καταστεί επίκεντρο ανάπτυξης μιας πολυεπίπεδης στρατηγικής για τα Βαλκάνια.

- γ. Αντίστοιχη είναι και η πολιτική μας σε ότι αφορά τις χώρες του Νότου και ιδιαίτερα την Ν.Α. λεκάνη της Μεσογείου. Στόχος μας ν' αναδείξουμε την Κρήτη, πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Ν.Α. Μεσόγειο, επίκεντρο και σταυροδρόμι οικονομικών δράσεων επιστημονικής και τεχνολογικής αναφοράς. Να συμβάλλουμε

στην διαδικασία ειρήνευσης και εκδημοκρατισμού στα κράτη της Μέσης Ανατολής.

- δ. Όσον αφορά τις σχέσεις μας με τις ΗΠΑ, επιδιώκουμε εποικοδομητική συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, νέες δράσεις που θα εμπλουτίσουν τις σχέσεις μας. Το ίδιο ισχύει για τις σχέσεις μας με την Ρωσία και τις άλλες χώρες της Κεντρικής, της Ανατολικής Ευρώπης και του παραευξείνιου χώρου.
- ε. Όσον αφορά την Τουρκία, η Ελλάδα αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Τουρκίας. Μία τέτοια προοπτική πρέπει να συνδέεται άμεσα με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις αρχές δημοκρατίας και τις πολιτικές αξίες της Ευρώπης, το σεβασμό των Διεθνών Συνθηκών και των κανόνων του διεθνούς Δικαίου. Η Τουρκία πρέπει να καταλάβει ότι η επεκτατική της πολιτική είναι αδιέξοδη. Θα βρεθεί αντιμέτωπη όχι μόνο με την κατηγορηματική θέληση της Ελλάδας να προασπίσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα αλλά και τις συμμαχίες και τα διεθνή ερείσματα, τα οποία δημιουργήσαμε και θα δημιουργούμε.
- στ. Όσον αφορά την Κύπρο, η χώρα μας δεν είναι διατεθειμένη να επιτρέψει με οποιοδήποτε τρόπο την παγίωση και νομιμοποίηση των τετελεσμένων που έχουν επιβληθεί δια των όπλων. Αντίθετα, σε διαρκή συμπαράταξη με την Κυπριακή Κυβέρνηση, θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την δημιουργία των συνθηκών εκείνων που θα επιτρέψουν την ειρηνική ανατροπή τους. Επιδίωξή μας είναι η εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ για την Κύπρο και η ανάπτυξη πολύπλευρων πρωτοβουλιών για δίκαιη και βιώσιμη λύση.

- ζ. Εξωτερική πολιτική ασκούμε παράλληλα μέσα από άλλες εθνικές πολιτικές όπως, την οικονομική και εμπορική πολιτική, την ενεργειακή, την πολιτική περιβαλλοντική προστασία, την πολιτική στην έρευνα και τεχνολογία, τα διευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, επικοινωνιών και ενέργειας, την πολιτική μας στον πολιτισμό, τη διεθνή συνεργασία σε θέματα δικαιοσύνης και δημόσιας τάξης, την πολιτική ενημέρωσης απέναντι στα ημεδαπά και διεθνή Μ.Μ.Ε.
6. Η χώρα μας χρειάζεται ισχυρές ένοπλες δυνάμεις ως θεματοφύλακες της εθνικής μας ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και των νομικών κυριαρχικών δικαιωμάτων μας. Το επίπεδο της αποτρεπτικής ικανότητάς τους πρέπει να βελτιωθεί. Για τον κατάλληλο εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων εκκρεμούν τώρα αποφάσεις. Η κυβέρνηση θα πρέπει να αποφασίσει για το Ενιαίο Μεσοπρόθεσμο Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού για το χρονικό διάστημα 1996-2000 (5ετία). Θα πρέπει να απαντήσει στο ερώτημα ποια είναι τα κατάλληλα μέσα για να υπάρξει αποτελεσματική αντίδραση σε τυχόν τουρκική επιβουλή και με ποιο τρόπο θα έχουμε ποιοτική υπεροχή, η οποία θα δρα αποτρεπτικά. Ταυτόχρονα χρειάζεται να συνεχισθεί η διαδικασία αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να αυξήσουμε την αποτελεσματικότητά τους, αλλά να αναβαθμίσουμε τη μαχητική τους ικανότητα με το μικρότερο δυνατό κόστος.
- Πρόγραμμα εξοπλισμού: Θα επιρροεί το προαγματικό Αρσένι;
ή θα γίνει περιουσία. Προσοχή.*
7. Το πολιτικό μας σύστημα παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει γίνει, παρουσιάζει παλιά και νέα προβλήματα. Οι πελατειακές σχέσεις επηρεάζουν πάντα τη δημόσια ζωή. Νέα Κέντρα εξουσίας, μεγάλες επιχειρήσεις, συγκροτήματα Μ.Μ.Ε. συντεχνιακές ομάδες συχνά επιβάλλουν απόψεις και πολιτικές εξελίξεις. Η οικονομική εξουσία διαπλέκεται συχνά και με αδιαφανή τρόπο με την πολιτική εξουσία. Οι κανόνες της δημοκρατίας πρέπει να προσαρμοσθούν στις νέες

συνθήκες, ώστε να υπάρχει διαφάνεια για τον πολίτη και πολύπλευρη πληροφόρησή του. Οι ρυθμίσεις που αφορούν τα Μ.Μ.Ε. και το Εθνικό Συμβούλιο ραδιοτηλεόρασης πρέπει να ολοκληρωθούν. Η νομοθεσία για τις δημόσιες προμήθειες να συμπληρωθεί ώστε να εξασφαλισθεί περισσότερη διαφάνεια. Η καθιέρωση του θεσμού του παραστάτη του πολίτη να γεφυρώσει το χάσμα, που διακρίνει τις σχέσεις του πολίτη με το κράτος.

8. Η ευημερία του πολίτη εξαρτάται από την ποιότητα του φυσικού, του ανθρωπογενούς και του κοινωνικού περιβάλλοντος που βιώνει, από την ελευθερία που του εξασφαλίζεται για να αναπτύξει την προσωπικότητά και τις δεξιότητές του, από τη δυνατότητα που του παρέχεται να απολαμβάνει τα κοινωνικά αγαθά και την απαλλαγή του από φόβους και αβεβαιότητες για το παρόν και το μέλλον, την ασφάλειά του. Πρωτοβουλίες απαιτούνται σε πολλούς τομείς για να μεταβάλουμε προς το καλύτερο το βιούμενο περιβάλλον και να εξασφαλίσουμε σε όλους τους πολίτες μια υψηλότερη ποιότητα ζωής. Στον τομέα της υγείας για παράδειγμα είναι απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός και ο εξορθολογισμός του Εθνικού Συστήματος υγείας με δημιουργία μονάδων διοίκησης και διαχείρισης στα νοσοκομεία και τη θέσπιση κανόνων λειτουργίας και προδιαγραφών ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. Όπως επίσης πρέπει να δοθεί έμφαση στις υπηρεσίες πρόληψης και στην αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό των Κέντρων Υγείας ώστε να μεταφερθούν οι υπηρεσίες υγείας κοντά στον πολίτη. Στον τομέα του περιβάλλοντος θα πρέπει να προχωρήσει η καταγραφή και ο καθορισμός των χρήσεων γης, ιδίως ο έλεγχος στις «μεταβατικές ζώνες», δηλαδή εκεί όπου αναπτύσσονται πιέσεις αλλαγής από χρήσεις χαμηλής προόδου, όπως γεωργικές ή δασικές, σε χρήσεις υψηλής προόδου, όπως τουριστικές ή οικιστικές. Μέτρα για την κατοχύρωση της φυσιογνωμίας των πόλεων και οικισμών της Ελλάδας, για την

βελτίωση του κατοικημένου περιβάλλοντος και θεσμικές ρυθμίσεις όπως ο Νέος Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός αποτελούν προτεραιότητα.

9. Η συνεχής βελτίωση της εκπαίδευσης είναι απαραίτητη προϋπόθεση τόσο για να αποκτήσουμε πολίτες με ευθύνη με συμμετοχή ^{σας} κοινωνικές διεργασίες όσο ^{και} για την αντιμετώπιση από όλους μας των προβλημάτων προσαρμογής της χώρας στις διεθνείς οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις. Βασικοί άξονες της προσπάθειάς μας:

Σχεδιασμός της εκπαιδευτικής πολιτικής. Η κατεύθυνση αυτή επιβάλλει την λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας και την αναβάθμιση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Πρωώθηση της αποκέντρωσης και της συμμετοχής όλων ^{αυ} εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η κατεύθυνση αυτή επιβάλλει τον περιορισμό των παρεμβάσεων του Υπουργείου Παιδείας στη διοίκηση της εκπαίδευσης και τη μεταφορά αρμοδιοτήτων σε αποκεντρωμένους φορείς .

Βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Η κατεύθυνση αυτή επιβάλλει τη διαρκή και ουσιαστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, τη διασφάλιση του ενιαίου χαρακτήρα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και του περιεχομένου των διδακτικών βιβλίων.

Υιοθέτηση διδακτικών προσεγγίσεων με ιδιαίτερη έμφαση σε μεθόδους που προωθούν τη συνεργασία των μαθητών, την εργασία σε ομάδες, τη λύση προβλημάτων, την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να δημιουργηθούν νέες διέξοδοι στους νέους και να ξεπεράσουμε τον «ακαδημαϊκό μονόδρομο».

Η εισαγωγή συστημάτων αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας όλων των βαθμίδων, ώστε να αποκτήσουμε γνώση της απόδοσης των διαφόρων εκπαιδευτικών μονάδων.

Τέλος, η διαμόρφωση μιας νέας σχέσης ανάμεσα στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την πολιτεία. Θέλουμε πανεπιστήμια και ΤΕΙ ευέλικτα, αποτελεσματικά, που είναι πιο κοντά στις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας με ταυτόχρονο νοικοκύρεμα των πόρων που διαχειρίζονται.

10. Η φροντίδα για τη πολιτιστική δημιουργία και τον Πολιτισμό είναι τέλος προϋπόθεση για ένα διαφορετικό τρόπο ζωής, ο οποίος συμβάλλει στη διεύρυνση επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους. Η πολιτική μας οφείλει να διασφαλίζει τη συμμετοχή των πολιτών σ' όλα τα σημεία της χώρας στα αγαθά και την μέθεξη του πολιτισμού όπως και την ανάδειξη κοινωνικών προτύπων που ενισχύουν τη δημιουργικότητα, την αισθητική, μια πολυδιάστατη πολιτιστική ευαισθησία.

Τα μεγάλα έργα του πολιτισμού, όπως το Μουσείο της Ακρόπολης, την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, την Πολιτιστική Πρωτεύουσα Θεσσαλονίκη 1997, είναι επιδιώξεις μας. Όπως και η σύγχρονη λειτουργία των Μουσείων, η προστασία και η ανάδειξη της πνευματικής κληρονομιάς.

Ζούμε σε μια νέα εποχή. Σε μια εποχή τόσο καθοριστική για τις μελλοντικές εξελίξεις όσο η περίοδος της βιομηχανικής επανάστασης.

Οι νέες τεχνολογίες της πληροφορικής δημιουργούν ένα νέο περιβάλλον όπου η γνώση, η εξειδίκευση, η ικανότητα προσαρμογής, οι διεθνείς διασυνδέσεις, παίζουν αποφασιστικό ρόλο. Τόσο για τον άνθρωπο όσο και για τα έθνη. Τόσο για μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα, όσο για τα μεγάλα κράτη. Τόσο για την οικονομική ανάπτυξη όσο για την κοινωνική εξέλιξη αλλά και τις διεθνείς σχέσεις. Γι' αυτή τη νέα εποχή πρέπει να προετοιμαστούμε. Όχι με τα γνωστά εργαλεία μας, τις οικογενειακές επιχειρήσεις, την παραδοσιακή παιδεία ή την πελατειακή πολιτική. Με ιδέες, πρωτοβουλίες και μέσα νέα που πρέπει να δημιουργήσουμε εμείς. Με εκσυγχρονισμό της κοινωνίας που ζούμε. Είναι ο μόνος τρόπος να καταστήσουμε την Ελλάδα ισχυρή.

Τι χαρακτηρίζει τα τελευταία χρόνια τη σχέση του πολίτη με την πολιτική. Η απογοήτευση, η αδιαφορία η αίσθηση ότι η πολιτική είναι ένα πεδίο αναλήθειας, υπερβολών, τακτικών χειρισμών για τη νομή της εξουσίας, ότι οι πολιτικοί δεν ενδιαφέρονται για τον πολίτη και τη καθημερινότητά του. Γι' αυτό και η αποστασιοποίηση του πολίτη από την πολιτική, η έλλειψη ελπίδας.

Πρέπει και μπορούμε να γεννήσουμε ξανά την ελπίδα, να δημιουργήσουμε με τη δουλειά μας την πεποίθηση ότι χτίζεται μεθοδικά το πέρασμα σε μια καινούργια εποχή. Με πρόσκληση στις αξίες της δημοκρατίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ηθικής. Με εργαλεία την αξιοκρατία, την εργατικότητα και τη συνέπεια λόγων και έργων.

Με πολιτική δράση που θα επαναφέρει τη συζήτηση των ουσιαστικών στο επίκεντρο της προσοχής του πολίτη. Να ανοίξουμε το δρόμο για τον 21^ο αιώνα. Να σφραγίσουμε την πορεία της χώρας σε μια νέα εποχή. Να κάνουμε την Ελλάδα ισχυρή. Να δώσουμε πρώτο ρόλο στην Ελλάδα της δημιουργίας. Να γίνουμε το κόμμα της ελπίδας και η κυβέρνηση του έργου, που ανοίγει τους δρόμους του μέλλοντος.